

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Čehi

imajo s pričetkom prihodnjega meseca zopet nove volitve. Nad 80 poslancev za deželni zbor se bode volilo. Čehi so volitev vajeni, ker volili so uže bog zna kolikokrat. Vendar bodo volitve, za katere se zdaj priprave delajo imele posebno važnost, ker v prvič si bodo na celaj liniji stale nasproti dve narodni stranki, — „stari“ in „mladi“, da rabimo trivijalno zaznamovanje, kakoršnega so prav za prav Nemci nadeli Čehom in nam. Ko so bile zadnje volitve, Mladočehi javno niti kandidirali nijso, nego so okrajem na prosto voljo pustili, ali hote onih 28 poslancev voliti, ki so mandate položili, ker nijso mogli v deželni češki zbor stopiti vsled sklepa večine. Zdaj prvič bodo v vseh okrajih (morda one izvemši, kjer je nevarnost, da vsled razdvoja skupni sovražnik Nemec zmaga) kandidate postavili.

Glasilo takozvane „mlade“ stranke „Narodni Listy“ oglašajo v uvodnem članku od srede da bode pri teh volitvah imel narod odločiti: ali hoče še na dalje biti brez vsega zastopstva na zboru praškem, ali hoče še na dalje prepuščati edinim Nemcem da bodo odločevali — ali pa hoče da se jim nasproti stopi z vso odločnostjo in reče: do tu a ne dalje. Ne ravna se o tem, pravijo „Nar. L.“ dalje, ali smejo iti češki poslanci v deželni zbor, nego ali narod to želi ali ne, da bi bil na zboru z odločnimi branitelji pravic in živ-

ljenja svojega zastopan — samo o tem je vprašanje. Na dalje rečeni list razklada, da bodo baš v prihodnjem deželnem zboru važne postave na vrsto prišle, pri katerih mora vendar tudi češki narod besedo govoriti. Cela ta programna izjava je pisana možato, dostojno, brez napadov.

Glasilo takozvane „stare“ ali Riegrove stranke, „Pokrok“ v sredo še nij izpregovorilo. Pač pak se oglašja klerikalni „Čeh“, kateri po klerikalni šegi le ščuje proti „mladim“, da se morajo podreti pri volitvah. Dostojno in pametno pak govori „Posel z Prahy.“ Boj med strankami je neizogiben, ker stojita si dva nazora nasproti, obe stranki sti narodni in pošteno misliti za narod češki. „P. z P.“ želi, da bi se v tej borbi obnašali pošteno, domorodno, da ne bi šlo za osebnosti, nego za stvar. Volilci naj dajo glas poštenemu in odločnemu Čehu ene ali druge stranke, samo naj varujejo, da vzajemni protivnik ne bode iz te borbe koristil imel. Za to svetuje „P. z P.“ naj obe stranki skupne kandidate postavita tam, kjer so volilni okraji mešani in se je bati, da bi vsled razpora zmagal nemški kandidat ali kak „tudi“-Čeh. To je moder svet, da bi se ga le „stari“ prijeli hoteli, „mladi“ uže obetajo to storiti.

Kakor reči stoje, zdi se nam, da bodo češki volilci v večini tudi še zdaj ostali pri politiki pasivnosti in da po večjem še ne bodo zmagala načela „Nar. Listov“, dasi bi mi njim zmago želeli, ker menimo da imajo

prav. Naj se pa zmaga nagne na eno ali na drugo stran, gotovo je, da bode le začasna in stvari se bodo razvile stoprv s časom, bog daj, da ne samo na korist Čehov, nego i vseh Slovanav.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. junija.

Deželni zbori, ki se snidejo 15. septembra, ne bodo dobili kakor „N. Fr. Pr.“ trdi nič važnih novih vladnih predlog.

Južno-tirolski polanec, duhovnik Prato, kateri se je od svojega škofa prisiliti dal, da je h križu lezel in svoje liberalno glasovanje v državnem zboru preklical, bil je te dni iz narodno-liberalnega društva za Trentino izključen in pozivljan mandat položiti.

V **ogersko-srbski** cerkveni zbor bodo volitve 27. junija, vse ob enem dnevu.

Magjari ne nehalo ščuvati na Slovake in jih dolžiti panslavizma. Uradni peštanski list sam v tem veliko dela ter izjavlja, da „preiskavanje“ proti „panslavističnim“ (slovaškim) gimnazijam še nij končano. Torej Nemce, Romane, Hrvate, Srbe — vse bi Magjar-ember rad v jamo vrgele, v katero pa mora končnem sam pasti.

Vnanje države.

Srbski knez Milan je 3. junija spiepel v Belgradu deželno deputacijo, kateri je povedal, da je v Bukreši sklenena srbsko-rumunska zveza najvažnejši, edini rezultat njegovega potovanja v Carjigrad.

Listek.

Celjski grof Herman II.

Zgodovinski životopisni načrt.

(Dalje.)

Ob času ko je hčer Hermanova, Barbara, krasna, polna in svobodomiselska ženska, postala žena Luksenburžanova, preživela je bila njena sestra Ana uže marsikatero zakonsko leto, ker se je bila uže leta 1405 s palatinom Niklas Gara omožila. Elizabeta je bila od l. 1400 zaročena z grofom Henrikom IV. Goriškim. Kmalu potem se prikaže v pismih Elizabeta, iz bogate hiše Abensbergov, kot soproga drugorojenega sina Hermana III. Veliko prej je moral, kakor zgoraj rečeno, izvršiti prvorojeni Friderik, svoj zakon z Veglia-Modrušo.

Staremu grofu celjskemu nij manjkalo nikdar priložnosti svojemu zetu postreči z važnimi diplomatičnimi službami, in njihov pomen je moral rasti v oni meri, kolikor več kron in opravek si je bil Luksenburžan Sigmund pridobil in naložil. 1410. l. od ene stranke imenovan za nemškega kralja, znal se je Sigmund vzdržati in posebno sreča mu je pripravila l. 1411 in 1412 priznanje za

edinega glavarja nemške države. Tako je Celjan postal tast kralja ogerskega in nemškega, in ta je imel nadejo v slučaj, ko bi njegov brezotrožji brat Vencel umrl, na tretjo krono, na češko.

V jeseni leta 1509 ko je bilo pričkanje na Furlanskem, prepri o oglejskem patrijarhatu posebno burno, je pooblastil kralj Sigmund Celjana, naj se pobotava z odličnim strankarjem, s Tristanom Savorgnano.

Ko so prepri s Poljsko leta 1410 rastli in se je vojska l. 1411 uže slenena stvar zdela — na drugi strani pak je vojska z Venecijo pred durmi stala in je žugala zavzeti financijelne in vojaške moči kralja Sigmunda nerazdeljene, je Luksenburžan z Jagelonom Vladislavom mirno se sporazumel.

Vladarja sta se sešla marcija l. 1412. Oggerski kralj je svojega visokega gosta odličil na najkrasnejši način. Povsodi je bil tukaj Celjan Luksenburžanu na strani. V lablavskem zaveznem pismu obeh kraljev od 15. in 16. marca 1412. leta stoji njegovo ime prvo v vrsti posvetnih prič in v drugem pismu je vstric ostrogonskega primasa in pa ogerskega palatina kot eden treh porokov pogodbe. Kralja sta šla se sijajnim spremstvom od podnožja cipske Tatere v Kašovo,

od tod v hegyallyske brajde od kraljevega palatina pri Diosgyöru do Jegera; čez Jeger potem v Budo, kjer so sijajne slovesnosti druga drugo prerivale. Kmalu pak, ko je poljski kralj domov odšel — visoko v poletji taistega leta — se je napravil Sigmund s 40.000 možmi na vojsko proti Benetkam ter je šel čez Stolni Belgrad, Zagreb, Ljubljano in Gorico na furlansko borišče, ž njim pa Celjan.

Bodočo spomlad (1413) je bil kralj vojske sit, kajti stanovitno uporna „Signoria“ in druge skrbi so prekrizale vojno veselje Luksenburžana.

Končanje papeškega razkola, potreba cerkvene poprave, husitični verski prepri — vse stvari obširnega pomena so bile uzrok, da je bilo treba posvetovanja s tremi papeži in sklicanje splošnega koncilja. — Tako je bil zopet najimenitnejši posredovalec orožnega miru z Venecijani Celjski grof Herman. Šel je v sredi aprila iz kraljevega taborišča ne daleč od Vidma v Koper, da bi se pogovoril s poslanci „Signorije“ o preliminarjih. Pravo sklepanje miru bi se imelo v Trstu zgoditi.

Kralj Sigmund, kralj, ki je izmed vladarjev vseh časov imel največ opravek in je najrajši potoval, gre od Furlanskega na

V seji *francoske* zbornice 3. junija so provocirali bonapartisti škandalni prizor. Brisson je prosil narodno zbornico, naj splošne glasovalne pravice ne omeji, ker se z razkosanjem „suffrage universel-a“ poda orožje v roke onim ljudem, kiso Sedan zakrivili. Na to vstane bonapartistični poslanec Levert ter izgovori žuganje, da bonapartisti enkrat podero svoje sedanje sovražnike. Vsled tega dogodljaja so se vse parlamentarne grupe sešle, da bi se posvetovale o važnih sklepih. — V Auxerre-u se je odprla gospodarstvena razstava pri kateri priložnosti je Gambetta imel govor, v katerem je naglašal, da podaje republika edino sredstvo za javni red in pravo. Naj se ustreže nekdanjem nasprotnikom kakor so Audiffret-Pasquier in nekateri principi, ako se zavežejo, da bodo služili republiki ter borili se proti Chambordu in bonapartizmu. Gambetta je obljubil, da se kmalu naredi republikanska večina v narodni zbornici. — Thiers je te dni prejel Francoze ki so v Peru naseljeni ter jim je izrekel, da je postal republikanec iz razuma. Konstatiral je nemogočnost monarhistov ter potrebnost priklopljenja h konservativni republiki. Dalje je rekel, da veruje na mir, ki ga želi Evropa, in da želja Evrope gotovo zmaga nad slepimi strastmi. O razpuščenju narodne zbornice Thiers niti besede nij omenil.

Papež je zopet bolj bolehen, kakor se iz Rima telegrafuje. Zdravniki so vznemirjeni.

Nemška „Provinzial-Korrespondenz“ sliši, da so mnoge vlade sprejele povabilo ruskega kancelarja Gorčakova in da pridejo h kongresu v Brisel. Govorilo se boode tam o ljudskem pravu v vojski. Nemška vlada je udeleženo zagotovila. Taisti korespondent javlja, da cesar Viljem odide v sredi junija v Ems, kjer ostane skupaj z ruskim cesarjem do 19. junija. Potem odide cesar Viljem v Gastein, kjer ostane več tednov.

Pravni odsek zaveznega sveta nemškega se posvetuje sedaj o načrtu pravno pomožne pogodbe med Nemčijo Avstrijo in Ogersko. Dodelati se ima uže pred počitnicami. Gotovo je, da se načrt sprejme. Odsek je svoja posvetovanja o zvišanju železniških tarif končal. Zaveznemu svetu se priporoča zvišanje od poprečno 20 percentov. Sistematično spremenjenje železniških tarif ima namen, da se železniški vozovi boljše porabijo. — Državna vlada se razgovarja z Brazilijo o sklepu konzularne pogodbe.

Dopisi.

Iz Dolenjskega 2. junija [Izv. dop.] (Bolnišnica za Dolenjsko.) Čital sem v „Slov. Narodu“, da se namerava povekšati ljubljanska bolnišnica, ter napraviti na vrtu te bolnišnice barake za bolne. Take barake bi stale deželo z vso notranjo pravico 8000 do 10.000 gold., ako se narede v tej velikosti, v kateri so namenjene. Ali bi se ti novci ne dali bolje obrniti, ko bi se opustila misel o barakah in raji napravila javna bolnišnica za Dolenjsko v Novem mestu?

Dozdaj je za celo Kranjsko samo ena javna bolnišnica v Ljubljani, v katero se revni bolniki iz cele dežele oddajajo. Ta bolnišnica je pač zelo koristna za ljubljansko mesto in okolico, dalje za vse one kraje, kateri ob železnicah leže, tedaj svoje bolnike lahko v bolnišnico v Ljubljano spravijo. Večji del našega Dolenjskega pa je od železnice oddaljen in zlasti novomeški, trebanjski, metliški, črnomeljski in kočevski okraj se ljubljanske bolnišnice skoro nikoli ne morejo posluževati, ker je transport bolnih do Ljubljane neprilichen in ima za naše občine mnogo stroškov.

V sosednjem Štajerskem so skoraj v vsakem mestici javne bolnišnice; predlanjskem se je celo v Brezicah ena napravila. Zakaj bi se tudi na Kranjskem in zlasti na Dolenjskem ne ustanovila bolnišnica? Vedno razsajajo kuge po deželi, a ko bi tudi ne bilo kužnih bolezni, zmiraj so revni bolni na deželi, kateri morajo brez zdravniške pomoči, brez zdravil, hrane in postrežbe žalostno končati, ker nij blizu nobene bolnišnice, kamor bi se spravili.

Naj bi vendar naš deželni odbor to resno preudarjal, predno se odloči ljubljansko bolnišnico povekšati na deželne stroške. Na novomeškem občinskem odboru pa je, da se obrne do deželnega zbora s prošnjo naj se napravi v Novem mestu javna bolnišnica.

Iz Senožč 3. junija. [Izvirni dop.]

Vse naše prošnje zastran ceste v štev. 90 „Slov. Naroda“ omenjene so ostale brez uspeha. Visoka c. kr. dež. vlada je ostala gluha in nema. Cesta, proti kateri so se do malega vse tukajšnje občine izrekle, se dela, in sicer tako, kakor da bi avstrijske finance v najlepšem cvetju stale. Podvzetništvo, ki jo ima v izdelovanje izročeno, se uže samo sramuje, ker bode za nič, in zopet za nič čez 10.000 gld. čistega dobička v svoje nenasitljive žepe spravilo. Za 1656 sežnjeve ceste se bode baje čez 18.000 gold. potrosilo. Lepo gospodarstvo! Zakaj nij visoka c. kr. deželna vlada te ceste po očitnej dražbi v zakup dala, nam je čudna vganja, ker dobro vemo, da bi jo bila prav lahko za polovico zgoraj imenovanega zneska oddala. Dokaz temu je to, ker jo je podvzetništvo oddalo večjidel proč po 3—6 gold. seženj; a še za to so se ljudje v velikih stiskah za življenje, eden pred drugim pulili. Kaj ne bi bilo veliko bolje pametno, da bi vis. vlada sama cesto v manjše dele razdelila i jo potem po očitnej dražbi v zakup dala? Na ta način bi vsaj zaslužek med delavci ostal. Vladno postopanje, in cesta, ki je tako primitivno izdelana, da se jej še celo taisti čudijo in posmehujejo, ki so se za njo potegovali, je pri nas občo nevoljo vzbudilo. Obetal se nam je zaslužek, sedaj ga res imamo. Od 4. ure zjutraj do 8. zvečer, morejo ubogi ljudje prisiljeni, da se preživé, delati za 50 do 80 kr. na dan. Kdaj bo vendar boljši? Tu se nehoté spominjamo V. besed: Ravno zato, ker si osel, itd.

Mráz in slana p. m. sta pri nas velikansko škodo naredila. Up dobre letine, katere smo jako potrebni — je popolnem uničen. Sadjá, zlasti bolj zgodnjega ne bo prav nič. Gozdno drevje je pak po višavah od mráza, po zavetjih pak od slane tako posmojeno, da se ne bode v več letih škoda popravila.

Tirolsko, od tod v Graubünden in čez Belinzono po stari državni cesti v Lombardijo. V Lodiji se je sešel s papežem, in tukaj se je razpisal koncilij v Kostnico, v staro državno mesto ob bodenskem jezeru. Potem je šel kralj v poletji leta 1414 iz Italije v Švico, od tod čez Strasburg preko Rena do Porečja in od tod proti koncu leta nazaj na zgornji Ren, v koncilsko mesto Kostnic, kamor je se sijajnim uspehom 24. decembra, na božični dan, prišel. (Dalje prih.)

Ljubica Tizianova.

(Historična novela.)

Gozdič de Mestre je bil često zopevan kot „raj ljubezni“, kot „blagoslovljena tla česti.“ Tu je bilo pozorišče umorilnih dvo-bojev, katere so kjubu našuganim jako teškim kaznim bojevali mladi benečanski nobili. Tu je bil prostor za galantne shode imenitnih ljubovnikov in ljubic iz mesta na lagunah; vrt hesperid, katerih zanimivosti in slasti so prečesto morali ljubeči bitko objokavati za samostanskim zidovjem ali v tesnih jetnišnicah „okrute pravice“.

„Boschetto“ je bil gosto grmovje, nad katerim so se vzdigovale posamezne gručé mogočnih hrastov in pinij in razprostiral se je v širosti kacih osem sto korakov in v

dolgosti polu ure na pobrezji lagun, na severu od mestica Mestre, proti „terra ferma.“ Vrsta vil dvigovala se je na južnem koncu gozdiča. V njem nij bilo nijednega poslopja. Tu nij bilo ni templov, ni paviljonov, ni klopi za počitek, celo niti ne umetno napravljenih stez. Skrivne steze, ki peljejo od ene lepih, velicnih lok, ki so le slučajno ostale proste hobotne gošče, k drugej, kazale so se le redko tako široke, da bi bili mogli dve osobi ena tik druge po njih hoditi. Jedva si šel dvajset stopinj daleko, uže si moral pripogibovati veje in mladike. Ta zeleni labirint, nad katerim je beneška signoria strogo čuvala, stal je na posvečenih tleh. Tu so od „terra ferma“ na mužnate otoke lagun-ske prognani bedi ustanovniki kraljice Adrije zadnji boj izbojevali proti zmágujočim sovražnikom. Tu so stale njih jako skromne bajtice in od zaplate zemlje, ki je bila sedaj uže z grmičjem obrastena, poskuševali so pridobiti si pičlih pridelkov. Zdel se je kot posebno srečno znamenje za ponosne, razcvetajoče se Benetke, ko je polagoma ta prostor hostna zelenjad preprečila, osobito ker na vsem pobrezji lagunskem drevje nikakor nij raslo, in od tiste dobe počenši bil je svét ljudovlade vzdvigajoč se gozdič vzel pod svojo osobito zaščito.

Na malej loki „boschetta“, ki se je nahajal ob oskem globoko na suho segajočem zalivu, katerega sedaj uže več nij, stala sta necega večera meseca majnika leta 1514 dva moža, ki sta pazljivo preko zaliva zrla na zamolklo rudeče bliskajoče se vodovje med lagunami. Oba sta bila z dolgimi meči in kratkimi trubicami oborožena in v dolge, črne plašče zavita. Eden njiju je imel kacih trideset let in je bil globoko resnega obraza in nekako čudno zročega očesa. Drugi je bil tanjši, gibčnejši. Lice zadnjega je bilo do gornje ustnice zakrito s črno-svileno masko, in videli sta se le dve bliskajoči se črni očesi nežne podobe ust s kratko, kodravo brado, ki je kinčala okrogli obradek. Med tem ko je mož brez maske nosil po navadi benečanskej kratko ostrizene lase, imel je njegov spremljevalec dolge temno-rujave kodre, ki je je pak deloma skrival pod ovratnikom svojega črnega plašča. Gondola obeh kavalirjev bila je kacih petdeset korakov daleč. Da orjaška mladeniča kazoča gondilijerom nenavadno resnobo v noši in pogledu, sta sedela na okrajku izvrstno strojene in črno pobarvane ladjice. Držeča v rokah svoja vesla, zdelo se je, kakor da bi vsak hip pričakovala povelja na odplav.

Maskirani se obrne proti svojemu sprem-

Domače stvari.

— (Dolenjcem), ki so bili lani po toči poškodovani, se bode v nedeljo razdelilo onih 30.000 gld., kateri so največ na prizadevanje poslancev Razlaga in Pfeiferja, ki sta v tej zadevi bila osobno pri ministru in je poslednji v državnem zboru govoril, dovoljeni iz državne blagajnice. K razdelitvi so povabljeni dolenjski poslanci gg. Pfeifer, Hočevnar in Dežman.

— (Kranjski c. kr. deželni načelnik.) „Boh.“ se oficijozno iz Dunaja piše, da Ceschi ne pridev Ljubljano za dež. načelnika, „da si v Trstu nij priljubljenja znal pridobiti si.“ „N. Fr. Pr.“ pravi, da so njej imenovali barona Apfaltrerna kot eno onih oseb, ki so kandidirane za kranjsko namestništvo.

— (Iz Ljubljane) imate „Pressi“ zadnjič dopis, ki vedoma laže, govoreč, da je več občin na Kranjskem in celo večkrat prosilo za nemški jezik v ljudske šole ko je vendar znano, da je to prosila le ena klika v Postojni.

— (Na Šmarno goro) pri Ljubljani so zadnji pondeljek peljali čez 50 centov težak novi zvon, ulit v dunajskem Novem mestu. Na goro ga je vleklo devet parov volov, po dva in dva para naenkrat. Sicer so pomagali vsi kmetje iz okolice. Pri Savi so bile dekleta naredile slavlolik s slovenskim napisom. Lino pri turnu so morali prebiti, da so neprimerno veliki zvon na njegov oder spravili.

— (Učitelji) kamniške okolice so, kakor „L. Z.“ poroča 31. maja vendar enkrat do svoje plače prišli, ki se jim je tako dolgo odtegovala.

— (V Št. Jarnej) na Dolenjsko pride s pošto kombinirana telegrafska postaja.

— (Uboj.) Piše se nam iz Štange pri Litiji: Tukajšnji kmet Plankovec se je pred letom dni oženil kot udovec. Svojega sina od prve žene dá komaj nekaj tednov starega v odgojo neki Petrački. Otrok se svoje do-

jivke tako privadi, da ga je bilo očetu komaj mogoče utolažiti, ko ga je vzel zopet domov, kjer je živel oče zopet oženjen. Mačeha deteta nij mogla videti. Nedavno pride k njej Petračka in dveletni dečko teče k tej ter jo začne po otročje objemati. Mačeho to tako ujezi, da vzame krepelec, ter otroka tolče tako dolgo po glavi, da je mrtev obležal. Ubijalka je v otročji postelji, in sodnija jo mora zato nekaj časa pustiti pri miru.

— (Toča.) Od Vač se nam piše: Včeraj na sv. rešnjega telesa dan je šla tudi okolo nas debela toča, a v Litiji je dež komaj malo prah pomočil.

— (Strašno hudodelstvo.) V Murah pri Frami v mariborskem okraji se je, kakor se nam piše, v noči 31. maja godilo strašno hudodelstvo. Blizu polnoči je stala hiša in pristava posestnika in krčmarja Huberja, po domače Sekola, vsa v plamenu. Začelo je na več krajih naenkrat goreti. Prebivalci hiše se prebude in hite k vratom, da bi rešili svoje življenje, ker jim je uže streha nad glavo gorela. A kako se prestrašijo, ko ne morejo niti prednjih, niti zadnjih hišnih vrat odpreti. Vrata so bila od zvonaj trdo zvezana in zabita. Tudi skozi okna nij mogoče uiti, ker so z železnimi mrežami preprežena. Uže so vbogi ljudje mislili, da morejo vsi grozne smrti v ognju umreti. K sreči prihite sosedje in nekaj pogumnih mož se z lastno nevarnostjo spravi na okno ter odtrgajo mrežo. Druzega za drugim v hiši zaprtih ljudi potegnejo skozi okno in posrečilo se je, vse žive rešiti. Hiša in pristava je do tal pogorela in v hlevih tudi vsa živina. Kdo je tako zloben bil, da nij samo hiše vžgal, ampak celo ljudi hotel sežgati, se še ne ve. Na sumu pa je neki mož, ki je isti večer v krčmi pil in se zarad dolžnih 30 kr. s krčmarjem bil skregal.

Razne vesti.

* (Znani nemški učenjak) dr. Pichler, ki je bil na Ruskem bibliotekar, pak je

bukve kradel in v težko ječo obsojen, a pomiloščen bil, — je umrl v Monakovem.

* (Modrost.) Nek moder sodnik iz Misurija je pri priložnosti neke pravde, ki je bila zaradi obrekovanja, odložil, da je ženska še le potlej stara devica, kadar dopolni 35. leto.

* („Ali bom pa vpila.“) V Varenburgu na Pacifik-železnici v Ameriki pride v nek hotel elegantna mlada ženska. Ona prosi gospodarja hotela naj k njej v sobo pride. On pride, lepa dama duri zaklene in pravi: „Vi ste oženjeni in imate odrasle otroke.“ „Oženjen sem in odrasle otroke imam,“ pravi on. „No če imate do svoje familije kaj spoštovanja, dajte mi precej 50 dolarjev, ali bom pa vpila.“ Gospodar, v zadregi, kaj bi ljudje rekli, ko bi ga na žensko vpitje zaklenjenega pri njej našli, odšteje res 50 dolarjev.

* (Obrtnijsko prebivalstvo na Angleškem.) Do konca preteklega leta je bilo poljskih delavcev na Angleškem več, kakor drugih. Še leta 1800 je bilo število precej enako in je znašalo pri vsakem po štiri milijone. Štetje leta 1851, pa je podalo uže druge razmere, namreč pet milijonov poljskih in dvanaest milijonov nepoljskih delavcev, leta 1865 pak je bilo prvih pet, drugih pa petnajst milijonov. Trgovski stan ima torej na Angleškem večino, ki vedno raste, a fevdalni element hira. Pred 800 leti se je pečalo s poljedelstvom tri četrti naroda, zdaj pa samo ena četrta še.

Poslano.

„Laibacher Schulzeitung“ št. 10. govore o „učiteljskem društvu za slovenski Štajer“ kaže, da je o tej stvari jako slabo podučena. In slabo podučeno se gotovo sama čuti, vendar se ne more izdržati, da ne bi sumila in skušala omenjenega društva grditi. Da se pa enacim stvarjem v prihodnje v okom pride, naj sledi tukaj jasnilo: 1. Čudno se nam zdi sumičenje, da je društvo edino v rokah g. Lapajne-ta. Drugi odborniki in oziroma opravljalniki nikakor ne misle biti samo figurant, kakor se, žalibog! to sem ter tje pri društvi nahaja. 2. Omenjeni list z vso gotovostjo dalje terdi, da v osnovnem odboru nij niti ednega Štajerca temveč sami Kranjci. Tukaj moramo jasnit, da so le ljutomerski odborniki Kranjci a osnovni odbor nij bil omejen le na en

ljevalcu ter pravi s prijetno donečim glasom in z jako čistim izgovorom, kar je kazalo, da nij Benečan:

— Blagi signor! Dovolite mi, da vas opomenim, ka mi nikakor nij mogoče razumeti vaše logike.

— Vi niste, kakor jaz menim, niti črtice o moji logiki slišali, odvrne mu odgovorjeni v mirnem hladnem tónu.

— Nijste-li baš rekli, nadaljuje maskirani, da mi ne morete razodeti, kako bode svet desetih sodil o nedvomno učinjenem zločinu?

— Gotovo, signor, tega mi nij moč razodeti.

Maskirani nestrpljivo migne ter odgovori:

— V tej izjavi je vso protislovje proti temu, kar ste do sedaj govorili in storili. Ko sem se svojo gondolo poprej vašo ladjico došel in njej na okrajek prišel, niste mi nikakor prikrivali, da vas je volja maščevati se nad istimi osobami kakor jaz. Mojej slutnji: delujete-li vi morebiti na povelje sveta deseterih? odgovorili ste z izjavo: to je vsakako istina. Dovolili ste mi, da vas smem spremiti, in odposlali ste svojega prijatelja z mojo gondolo nazaj v Benetke. Vi ste se torej ne le kot slugo signore razkrili, tajnost vašega ukaza izdali ter njega izvršitev mo-

rebiti nemogočo storili, pa ste mesto vašega prijatelja tujca vzeli za spremljevalca, o katerega istinitih namerah vi ničesar vedeti ne morete, nego vi ste, kakor se kaže, dober korak še storil naprej. Od kedaj je slugam signorije dovoljeno, izdajati se kot take in na vrh še sneti masko z obličja? Vi ste popolno v mojo oblast prišli... Ko ste uže tako daleč zabredli, ste še tako nelogični, da mi odrekate izjavo, ki vaše pregrehe proti strašnim postavam sveta niti za atom ne more zveščati...

— Stvari in zadeve, signor, imajo svojo lastno logiko, adgovori Benečan. In da sedaj na tej še nijsem ničesar spremenil. Pri meni je vse v redu; a pri vas nahajam velikih zmot. Nikakor se nijsem podal v vašo oblast, signor.

— Ne? Naj-li poskusim, ali vas beriči po opisu, katerega jim dam o vašem obličju, morejo najti?

— Zakaj ne? odvrne činovnik. Volja me je celó povedati vam svoje ime. Imenujem se Ordelaifi Tradenigo. Moja rodovina je od prvih let ljudovladne ustave v zlati knjigi.

Maskirani osupne in ponovi nekaterekrati ime Tradenigo, kakor da bi ne mogel umeti,

da se ud te slavne rodovine poniža za slugo, ogleduha, beriča signorije.

— Vaše slavno ime vam ne bode ničesar koristilo, signor Ordelaifi, pravi maskirani, kakor hitro dokažem, da ste sramotno svojo dolžnost teptali z nogami.

— Kako hočete to dokazati, vpraša Benečan mrzlo, če vas na tla podreti in tu o tem blatu utopiti hočem.

Maskirani osupne. Potem izvleče svoj meč in kriči:

— Nesramnež! ti si se spozabil, če misliš, da moreš vojvodo Alfonza de Ferrara kot jagnje zaklati v tem-le kotu.

Benečan sname takoj črni baret razglavo, ter poklekne z desnim kolenom.

— Ako se vaša serenitá samega imenuje, ne smem zamolčati, da sem pred eno uro, takoj, ko ste prišli v Benetke, pooblaščen kot poslanik repuklike pri vaši osebi s tem-le pismom.

Vojvoda sprejme pisanje senata beneškega ter sname svojo masko raz lice, ki se je pokazalo kot vrlo lepega, mladega moža. Njegova hipna razburjenost se je takoj polegla in smeje se poda vojvoda še zmirom z nepretresljivo resnostjo klečečemu nobilu roko, velé mu da vstane.

(Dalje prih.)

kraj, temveč ima svoje ude do malega po vseh okrajih slov. Štajerja in sicer Štajerce. Da bi pa toliko okrajev bilo zastopanih, kakor je to v našem odboru, to se posebno na Kranjskem še nikdar zgodilo nej, ker Ljubljancani misle, da so le oni zmožni voditelji. 3. Osnovni odbor je pri zadnjeji seji glede na pregovor: več očíj več vidi, volil odsek treh odbornikov, ki ima nalogo list uredovati, da se pomote, kakor je bilo lani ena, koja pa uže zdaj, v pomankanji družega gradiva, eno leto premiljava gori omenjeni list, več ne urinejo.

4. Sumičenje, da list ne bo de eno leto izhajal, je grdo. Vsakako lahko trdimo uže glede na naročnike, koje uže imamo predno je list jel izhajati, da je še dosta slovenskih učiteljev, dasi se je, žalibog! malo kardece dalo zapeljati sladkim obljubam naših nasprotnikov.

Ako pa še trdite, da Štajerci res nejsjo pri tem odboru, citiramo vam jih lahko dosti v dokaz.

Ljutomer 30. maja 1874.

Za odbor:

Janko Žirovnik, Blaže Prnišek.
tajnik.

Javna zahvala.

Tukajšnji državni poslanec in posestnik gosp. Vilhelm Pfeifer je ljudski šoli na Krškem dve krasni veliki tabli s pozlačenimi lepimi okvirji in podobami najvišjih Veličanstev cesarja in cesarice podaril. Za ta velik dar se podpisani v imenu krajnega šolskega sveta in šolske mladine gorko zahvaljuje.

Krško 3. junija 1874.

F. Zesser.

Umrli v Ljubljani

od 3. do 4. junija.

Jurij Hren, hišni posestnik, star 72 let, v Krakovem št. 14, za pohabljenjem. — Neza Popit, otrok čevljarke udove, stara 3 leta v filijalni bol-

nišnici na Poljanah st. 50 na razsednji krvi. — Marija Krivec, delavka, stara 40 let, v civilnem špitalu, na starostnem marazmu. — Marija Kosteneto, osobenjaka otrok, star 4 leta, v civilnem špitalu, na črnem kataru.

Tuji.

3. in 4. junija:

Evropa: Pesjak iz Senožeč. — Erben z Dunaja. — Rabe iz Gradca. — Reich z Dunaja. — Dertis iz Turina.

Pri Slonu: Tonelli, zasobnik iz Trsta. — Dietrich, c. kr. stotnik iz Celovca. — Horn s hčerjo iz Trsta. — Arnstein, trgovec iz Brna. — Maucken iz Pešte. — Neuman, trgovec iz Čakovca. — Gorup iz Trsta. — Gloscin, posetnik fabrike z Dunaja. — Holler, trgovec z Dunaja.

Pri Malič: Reiter, potnik, Schlenker, Wagenseil, potnik, Müllner, potnik, Berok, potnik, Girs, c. kr. uradnik z Dunaja. — Fischer, žena poštarja iz Podklostra.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odstanjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalesscière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko določijo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalesscière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se

zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalesscière zasluži največo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzati. Ziskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem
Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchâteau (Vogesen),
23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomankanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvmili na mogočesti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji po navetu prijatelja, Revalesscière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečajski kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuits v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lublaku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 5. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	90	"
1860 drž. posojilo	107	"	25	"
Akcije narodne banke	984	"	—	"
Kreditne akcije	219	"	75	"
London	111	"	35	"
Napol.	8	"	92	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	105	"	75	"

„Národna tiskarna“

v Ljubljani,

v Mariboru,

v Tavčarjevi hiši, hôtel Evropa, na celovski cesti,

v koroški ulici, Pöschl-novi hiši, šte. 229,

si dovoljuje s tem čestitemu občinstvu naznanjati, da je popolnem z najnovejšimi pismenkami in olupšavanji, kakor tudi z najpopolnejšimi ročnimi in brzotiskalnicami ter drugimi stroji oskrbljena, in da je v stanu, vsa prejeta naročila hitro, elegantno in po ceni izvršiti.

Tiskarnica se priporoča posebno za: časopise v vseh velikostih, letna sporočila, literarna dela, koledarje, brošure, računska poročila, zapiske blaga, zapisnike cen, zapisnike društvenih udov, kataloge, račune, fakture, glave na pismeni papir, cirkulare, menjice, jedilne liste, vstopnice, diplome, vabilne liste, izkaznice, mrtvaške ali parte-liste, vizit-karte, — dalje vse sorte formulare in tabele za c. k. urade, advokate, notarje, železnocestne in cestno-vozne liste, oznanila za prilepljenje na ogle, v mali in največji obliki, kakor vse tu ne našete v strok tiskanja spadajoče stvari.

Končno si dovoljuje č. p. n. občinstvo in posebno gg. advokate in notarje pozorne storiti na

zalogo tiskanih formularov

in priporoča: velike dnevne zapisne knjige, 3kratne in 2kratne ekspenzare, oglašene in vločne pole, interimske liste, slovensko in nemško, pooblastila, na celi ali pol poli, slovensko in nemško, eksekutivske prošnje, protokole, certifikate, konsignacije, notarski repertorium in druge formulare.